

som eventuel kommer drivende langs Landet, skæres, for saa vidt det ikke ligefrem er kolossale Isflager, ganske simpelt i Stykker af disse Staalskruepæle, som altsaa slet ikke generes af Isdriften, undtagen naar der ligefrem kommer Blokis.

Indvendingerne mod Øhavnen af Hensyn til Forbindelsen med Land ere overordentlig overdrevne i de Udtalelser, som man af og til ser; det kan altsaa ikke afskrække. Men der er en anden Omstændighed, som man maa tage med i Betragtning, og som i Reglen spiller nogen Rolle; det er selve Bekostningsspørgsmaalet. Det er nemlig klart, at vil man have en Havn af samme Kvadratareal, af samme Størrelse inden for Havneværkerne, kommer man selvfølgelig billigere til en landfast Havn end til en fritliggende, men vil man tage Hensyn til de nyttige Arealer, saa er der saa godt som ingen Forskel. Det er jo nemlig det ejendommelige ved de to Projekter, der foreligge angaaende Havnen ved Skagen, Projektet om den landfaste og Projektet om den fritliggende Havn, at den fritliggende Havn er den billigste, uagtet den, saaledes som Overslaget foreligger, er beregnet til at rumme 300 Kuttere, medens den landfaste Havn, som i Overslaget er dyrere, kun er beregnet til at rumme 175 Kuttere. Nu er dertil at bemærke — den Bemærkning er gjort af Kommissionen, og deri erkender jeg, at Kommissionen har Ret — at de Enhedspriser, som ere lagte til Grund for Overslaget til den fritliggende Havn, ere lavere end de, som i sin Tid ere lagte til Grund for den landfaste Havn. Derpaa har Kommissionen gjort opmærksom, og deri har den, som sagt, Ret, men saa siger Kommissionen endvidere, at naar man stiller alt lige og tager de samme Enhedspriser, saa vil den landfaste Havn ikke alene blive dyrere, men maaske billigere end Øhavnen. Det vil med andre Ord sige, at den holder paa, hvad der kan være ganske rigtigt, at Øhavnen maaske bliver lidt dyrere, men den formulerer det paa den Maade, at den siger, at den landfaste Havn bliver ikke alene ikke dyrere, men maaske endogsaa lidt billigere. Det faktiske Forhold er, at de Overslag, der foreligger i Kommissionsbetænkningen, gaa ud paa en Udgift til den fri Havn af 1,750,000 Kr., for den landfaste Havn af 2,100,000 Kr., som Kommissionen dog mener kan reduceres ned til 1,775,000 Kr. Bekostningen er altsaa i Virkeligheden saa godt som den samme; den er efter Betænkningen lidt dyrere ved den landfaste

Havn. Jeg gaar dog ud fra, at man maa forudsætte, at den fritliggende Havn ikke vil blive billigere, snarere lidt dyrere, men denne Forskel er af en saadan Beskaffenhed, at den ingen nævneværdig Rolle spiller i Sammenligning med de enorme Udgifter, der kunne komme til at medgaa — jeg siger ikke, at de ville medgaa, men de kunne komme til at medgaa — til Vedligeholdelsen af den faste Havns Dybde. Man paaberaaber sig vor Tids fortrinlige Uddybningsmateriel, og det kan man ganske vist ogsaa med god Føje gøre, thi Konstruktionerne i saa Henseende have jo gjort store Fremskridt paa Grund af de betydelige Vandbygningsarbejder, der ere udførte navnlig i Mellemeuropa. Man kan derfor nu udføre den Slags Arbejder langt billigere end tidligere, det er rigtigt, men hvor billigt det end bliver, er det dog klart, at de store Mudderapparater, der skulle holdes i Gang hele Aaret rundt for at holde en Havn passabel, koste en betydelig Sum mellem Aar og Dag, og dette Beløb vilde selvfølgelig kunne forrente en meget stor Kapital, som eventuelt kunde være benyttet til Anlægget. Endnu en Sammenligning kunde jeg ønske at gøre med Hensyn til de to Havneprincipper. Navnlig naar der er Tale om Fiskeriøjemed spiller det som bekendt en ikke ringe Rolle, om Anlægene ere saa gode som muligt for Kvaser og Hyttefæde til Opbevaring af Fisk i en Fiskerihavn. Der er den fritliggende Havn ogsaa stillet overordentlig meget gunstigere end den landfaste Havn. Det er jo nemlig indlysende, at den fritliggende Havn, der saa godt som kan paaregnes ikke at tilsande, har i betydelig Grad renere Vand end den landfaste Havn, hvor der enten stadig eller dog i lange Perioder maa ligge en Muddermaskine og arbejde i selve Havnen. Det er ganske indlysende, at Vandets Bekaffenhed i landfaste Havne paavirkes i meget høj Grad derved, at Muddermaskinen hele Tiden ligger i det indelukkede Bassin og mudrer op. Det er man fri for ved den fritliggende Havn, og det er derfor ganske ubestrideligt, at en saadan ogsaa i den Henseende har en ret væsentlig Fordel for Fiskeriet fremfor den landfaste. Jeg nævnedes i Begyndelsen af mine Udtalelser, at en af de Fordele, som Anlægget af en Havn ved Skagen turde siges at kunne paaregne fremfor alle Anlæg ved Jyllands Vestkyst, var den, at Paavirkningen af Bølgeslaget bliver mindre der end paa den øvrige Del af Kysten. For det andet er der den Fordel, at Afstanden fra Land